

Лидия Шулева, член на БНД, Комисията по икономическа политика и Комисията по бюджет и финанси пред „КЕШ“:

ЗАГЛАВИЕ:

Икономическата политика на правителството е неадекватна

ПОДЗАГЛАВИЕ:

Обслужване „без гише“ ще свали сериозен товар от раменете на българския бизнес

АКЦЕНТИ:

Ако се намали ДДС на хранителните стоки, голяма част от сивия пазар ще излезе на светло

Комисията по икономическа политика е заседавала за последен път на 28 май

- Госпожо Шулева, какво прави правителството, за да избегне негативните ефекти за България от високата инфлация и забавянето на икономическите темпове на световните пазари?

- Мога категорично да кажа, че правителството няма антиинфлационна програма, напротив – като че ли се чувства комфортно в условията на инфлация и събиране на един допълнителен инфлационен данък от всички български граждани. Защото какво друго, ако не инфлационен данък е излишъкът от 5 млрд. лв, който се очаква да бъде натрупан до края на годината. Това са парите на всички български данъкоплатци, най-вече получени през увеличените предсрочно ставки по ДДС по горивата и увеличените приход от ДДС заради драстичният скок на хранителните стоки и горивата и производните на тези две големи групи стоки. Явно, че вместо да вземат мерки за намаляване на инфлацията, по-скоро те мислят как да се похарчат тези пари за различни цели, което от своя страна е проинфлационен фактор. Това твърдение не е случайно, защото миналата година имахме 1.2 млрд. лв превишение над планирания бюджет, който беше похарчен за 18 дена. До ден днешен няма отчет от страна на правителството за какво точно е похарчен този излишък. Няколко пъти от опозицията искаме да се представи такъв отчет – до ден днешен не е представен. Имайки предвид това, ние настояваме още от сега да се вземат мерки в тази посока. Още след предишния вот на недоверие БНД излезе с 25 мерки за овладяване на кризата в България – не само кризата с инфлацията, а и с правораздавателната система, сигурността, МВР, бизнес средата и еврофондовете. Тогава ние призовахме правителството да направи анткризисна програма и да предприеме определени мерки – нищо подобно не се случи.

- Какви мерки бихте препоръчали за овладяване на високия ценови ръст у нас?

- Предложили сме няколко неща – първото, от които е законопроект за намаляване на акциза на горивата, които бяха договорени с Европейския съюз (ЕС). В момента нивото на акциза е такова, каквото трябва да бъде през 2010 г. При един такъв ценови шок по отношение на петрола в световен мащаб да правиш изпреварващо увеличение на акциза е меко казано неадекватна политика на правителството. Ако се намали акциза на нивото на 2007 г., каквото

е договорено с ЕС, и се задържи последващото плавно покачване, съгласно договореностите, това няма да доведе до намаляване на цената на горивата, но ще забави оскъпяването. Законопроектът беше подкрепен от Комисията по евроинтеграция, защото няма противоречие с европейските ни договорености, Комисията по бюджета разбира се го отхвърли без аргументи, а управляващото мнозинство демонстрира нежелание да се приема. Тази мярка струва към 88 млн. лв, а на фона на 5 млрд. лв не представлява проблем да се поемат от бюджета.

Следващата мярка е пак един законопроект, който БНД е внесла и е свързан с Комисията по защита на конкуренцията (КЗК). Специалистите казват, че в България има немотивирано увеличение на цените, което определено говори за картелни споразумения, за използване на монополно господстващо положение на пазара. В закона за защита на конкуренцията липсва нещо и това е КЗК да може да налага временна забрана, а не да изчаква, както е сега да приключат всички дела по определен случай и тогава да налага санкции, защото те се точат по 2-3 години. Освен това глобите трябва да са процент от печалбите на злоупотребилите фирми. Комисията по икономическа политика от 28 май не е имала заседания, законът отлежава и не се внася за разглеждане. Вместо правителството да се кара на производителите по един „интересен” начин, трябва да вземе елементарни мерки, които са общо известни на всички с изключение на управляващите и на този икономически министър.

- Смятате ли, че понижаването или въвеждането на диференциран ДДС ще е от полза за потребителите?

Вече и ЕС препоръчва диференцирани ставки, особено на храните в малката потребителска кошница, които засягат най-широките слоеве на обществото. Всички производители са на мнение, че ако се намали ДДС до 10% на хранителните стоки, една голяма част от сивия пазар ще излезе на светло. Един от най-честите аргументи, за да се откажат подобни законопроекти, е че нямало случай, в който това води до намаляване на цените, но при един стръмен ръст на увеличаване на цените, такава мярка, която би го забавила, никак не е малко.

- Защо правителството спира такива мерки?

- Те нямат капацитет да напишат да напишат съответните закони и дори да ги разберат и да ги приложат. Те винаги твърдят, че няма алтернатива на тяхното управление, напротив – има и то реалистична. Но има една приказка – „не бийте пианиста, той толкова си може”.

- Как може да се облекчи бизнеса освен чрез антиинфлационни мерки?

- Има още един законопроект а БНД, който условно сме нарекли „обслужване без гише”. Става дума за промяна в Закона за административното регулиране и административния контрол на стопанската дейност, според която от бизнеса не мога да се изискват такива документи, които административните органи, независимо дали са държавни или общински, могат да си ги получат по служебен ред или се намират в техни органи. Например, ако вашата фирма кандидатства за обществена поръчка трябва да представите свидетелство за съдимост на членовете на управителния съвет, след което трябва да отидете в Търговския регистър и да вземете удостоверение за съдебна регистрация, удостоверение за актуално състояние и т.н. Обикалянето на различни институции, чакането по опашки плащането на безсмислени такси, с които е ангажирана армия от чиновници със съвсем ниска квалификация може да бъде избегнато чрез едно оторизирано натискане на клавиша. Става дума всички тези изисквания да са събрани в проверовъчен списък и чиновниците да са

упълномощени да направят проверка в компютърните системи и да отбележат дали въпросната фирма е изрядна. Достъпът му ще се регистрира – кога влиза и какво проверява, след което се подписва и с това се приключва.

- Как могат да се компенсират социално най-засегнатите групи от ръста на храните и енергийните източници?

- Най-лесно е да раздаваме на калпак помощи, но хората казват оставете парите при нас, ние знаем как да се оправим. Няма нужда да изнемваме 5 млрд. лв от населението и то главно от най-бедните, тъй като именно то пазарува храни и плаща най-високия инфлационен данък пропорционално на доходите, за да му дадем 20-30 лв компенсация. Смятаме, че е най-справедливо да се вложи в „Сребърния фонд”, за който в последните години само се говори.

Правителството до ден днешен не написа закон и трябваше ние да го напишем и да го внесем в парламента преди една седмица, за да има реално създаване на нормативна база за фонда. Ако има здрав разум, щ е го подкрепят, а ако ли не – нека да обяснят защо са против и да кажат на пенсионерите защо не желаят създаването на такъв фонд. В нашия законопроект се предвижда най-напред от управлението на тези пари, с доходност за една година между 500 млн. лв и 1 млрд. лв, сега да се увеличат пенсиите на възрастните хора, да се повиши вноската по личните сметки на хората, които сега се осигуряват и след определен брой години да се използват като компенсация на демографската криза, която ни очаква.

По отношение на енергийните източници сме използвали опита на Австрия, която има резервен инвестиционен фонд. Закупили са 30% от тяхното енергийно дружество EVN, т.е. техния фонд инвестира миноритарни дялове в енергийни компании. Българската държава все още държи миноритарен дял от 33% във всички енергоразпределителни дружества (ЧЕЗ, EVN, Е-ОН) и ние в закона за „Сребърния фонд” казваме, че държавата трябва да прехвърли тази собственост на фонда, за да може хората, които и без това плащат високи сметки за ток, поне чрез дивидента, който се разпределя да получават обратно част от парите си така, както се прави в Австрия.